

ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล
ของบุคลากรศาลปกครอง*

Factors Affecting Competency for Digital Technology Learning
of Administrative Court Personnel

ปิยะ ปะดังทา

Piya Patangta

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: krisada.sae@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรศาลปกครอง จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.966 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรพบว่า 1) องค์ประกอบสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง มี 3 ด้าน ด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง ด้านคุณสมบัติส่วนตัว และด้านแรงจูงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าองค์ประกอบสมรรถนะสามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองได้ร้อยละ 32.8 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณสมบัติส่วนตัว สามารถทำนายได้ร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ แรงจูงใจ สามารถทำนายได้ร้อยละ 14.4 และมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง สามารถทำนายได้ร้อยละ 5.5 ตามลำดับ 2) หลักปัญหา 3 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล

* Received September 5, 2022; Revised September 26, 2022; Accepted September 27, 2022

ของบุคลากรศาลปกครอง มี 3 ด้าน ด้านสุขุมยปัญญา (การเรียนรู้) ด้านจินตามยปัญญา (การทบทวน) และด้านภวานามยปัญญา (การปฏิบัติ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าหลักปัญญา 3 สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองได้ร้อยละ 51.1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภวานามยปัญญา (การปฏิบัติ) สามารถทำนายได้ร้อยละ 62.2 รองลงมาคือ สุขุมยปัญญา (การเรียนรู้) สามารถทำนายได้ร้อยละ 6.6 และจินตามยปัญญา (การทบทวน) สามารถทำนายได้ร้อยละ 6.2 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้; เทคโนโลยีดิจิทัล

Abstract

The objective of this research was to study factors affecting the Competency for Digital Technology Learning of Administrative Court Personnel. The methodology was quantitative research that collected data from 338 samples who were administrative court personnel. The tools used to collect data were questionnaires with reliability values equal to 0.966, The statistics used for Stepwise Multiple Regression Analysis

Findings were as follows: Factors affecting the competency for digital technology comprehension of the Administrative Court personnel was found that 1) component of competency for digital technology comprehension of the Administrative Court personnel consisted of 3 aspects: self-conception, personal qualification, and motif were at the statistically significant level at 0.01 indicating that components of competency together could predict the competency development for digital technology comprehension of the Administrative Court personnel at 32.8 percent. Each aspect was also found that personal qualification could predict competency development at 43.3 percent, followed by motif could predict at 14.4 percent, and self-conception could predict at 5.5 percent respectively. 2) threefold wisdom that affected the digital technology comprehension of the Administrative Court personnel consisted of 3 dimensions: Sutamayapanna (learning), Jintamayapanna (review) and Bhavanamayapanna (practice) were statistically significant level

at 0.01 indicating that threefold wisdom together could predict the competency development for digital technology comprehension of the Administrative Court

Keywords: factors affecting; Competency for Learning; Digital Technology

บทนำ

การเข้าถึงข้อมูลที่มีมากมายมหาศาล (Big Data) ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นเสมือนประตูสู่ความเจริญของสังคมในทุกมิติ กลายเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และกลายเป็นปัจจัยหลักที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยให้คนรู้เท่าทันโลก เป็นแหล่งเรียนรู้วิทยาการสาขาต่าง ๆ และรวมถึงช่วยให้การทำงานรวดเร็วคล่องตัวด้วย นอกจากนี้ ยังมีการใช้เทคโนโลยี Smart Machine หรือ Artificial Intelligence (AI) เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการและตอบสนองการให้บริการอัตโนมัติ โดยระบบ Smart Machine จะพัฒนาขึ้น และสามารถประเมินปัญหาและจัดการสมดุตลอดห่วงโซ่การบริการ การใช้เทคโนโลยีด้าน Cloud Computing ในการเก็บข้อมูล เพื่อลดความยุ่งยากในการติดตั้งระบบ ลดต้นทุนในการดูแลระบบ และต้นทุนสำหรับการสร้างเครือข่ายด้วยตนเอง รวมถึงการคำนึงถึงความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) โดยจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยทางไซเบอร์ ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ทันต่อเหตุการณ์และมีความยืดหยุ่น อีกทั้งปรับเปลี่ยน Mindset ในการจัดการประเด็นด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ การอาศัยเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) สร้างสภาพแวดล้อมให้ภาครัฐ ปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการเป็นดิจิทัลมากยิ่งขึ้น รวมถึงเทคโนโลยีดังกล่าวยังสนับสนุนภาครัฐในด้านต่าง ๆ อาทิ การสื่อสาร การใช้โมบายเทคโนโลยี การวิเคราะห์ Big Data รวมไปถึงการประสานงาน กับภาคธุรกิจและเอกชน และท้ายที่สุด การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Block Chain, Distributed Ledger Technology หรือเทคโนโลยีบัญชีแยกประเภทในการจัดเก็บข้อมูลและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และลดภาระการพึ่งพาคนกลางในการทำธุรกรรมภายใต้ความปลอดภัยที่มีความน่าเชื่อถือเป็นต้น

มติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ได้เห็นชอบในหลักการ และแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภาครัฐมีกำลังคนที่มีทักษะด้านดิจิทัลที่เหมาะสมที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญในการ

ปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัล และเพื่อให้ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐสามารถปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามบทบาทและพฤติกรรมที่คาดหวังในบริบทของการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลและสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ โดยได้มอบหมายให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กำหนดทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ที่ประกอบด้วยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และคุณลักษณะอื่น และกำหนดให้ข้าราชการ และบุคลากรภาครัฐกลุ่มใดควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล รวมทั้งได้มอบหมายให้สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ร่วมกับสำนักงาน ก.พ. จัดทำรายละเอียดทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐด้วย (สำนักงาน ก.พ., 2563)

เป้าหมายสำคัญของแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาหลัก ๆ เช่น กระทรวงดิจิทัลฯ และหน่วยงานในสังกัด รับผิดชอบการพัฒนาข้าราชการ ส่วนหัวหน้าส่วนราชการ (CEO) และ ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงประจำกระทรวง กรม (CIO) รับผิดชอบนำแนวทางการพัฒนาทักษะดิจิทัล ไปดำเนินการในระดับหน่วยงาน กระทรวงกรมและหน่วยงานของรัฐ ประสาน การทำงานกับสำนักงาน ก.พ. และกระทรวงดิจิทัล ในการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (จัดเตรียมแผนและแนวทางการพัฒนา) และให้จัดเตรียมงบประมาณสำหรับการพัฒนาและการประเมินบุคลากร (ปี พ.ศ. 2562 – 2563)

ในมิติของศาล มีตัวอย่างการนำเทคโนโลยีขั้นสูงมาสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดี เช่น ศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้เปิดศาลอินเทอร์เน็ต (Internet Court) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ศาลอินเทอร์เน็ตนครหางโจว (Hangzhou Internet Court) มณฑลเจ้อเจียงเมื่อเดือนสิงหาคม 2560 ศาลอินเทอร์เน็ตกรุงปักกิ่ง (Beijing Internet court) และศาลอินเทอร์เน็ต แห่งนครกวางโจว (Guangzhou Internet Court) มณฑลกวางตุ้ง (ก่วงตง) เมื่อเดือนกันยายน 2561 โดยศาลดังกล่าว พิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและคดีทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาอีคอมเมิร์ซ ลิขสิทธิ์ออนไลน์ สินเชื่อออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งคุณลักษณะสำคัญของศาลอินเทอร์เน็ต คือ การฟ้องคดีผ่านระบบออนไลน์ กระบวนการพิจารณาคดีผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ โดยที่ทุกฝ่ายไม่จำเป็นต้องไปศาลด้วยตนเอง ซึ่งเป็นความมุ่งมั่นของศาลสูงสุดแห่งประชาชนจีนที่จะให้ความเป็นธรรมกับประชาชนทุกฝ่ายด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ (ศาลปกครอง, 2563)

สำหรับปัจจัยร่วมด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นประเด็นทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้ภาครัฐไทยต้องยกระดับการพัฒนาประเทศ และการบริหารราชการแผ่นดินไปสู่ ความเป็นดิจิทัล (Digital Thailand) ดังนั้น ศาลปกครองจึงมีความจำเป็นต้องประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของศาลปกครองให้สอดคล้องกับบริบท ของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดังกล่าว อย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารในการบริหารจัดการคดี และการดำเนินกระบวนการพิจารณา การพัฒนาเทคโนโลยีใน กระบวนการยุติธรรมทาง ปกครองเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศขั้นสูง (AI, Cloud Computing, Machine Learning, Big Data, Blockchain ฯลฯ) เพื่อศึกษาและสกัดรูปแบบและแนวโน้มของเหตุแห่งการฟ้องคดี และ เพื่อเผยแพร่ ความรู้เชิงป้องกันเกี่ยวกับเหตุแห่งการฟ้องคดี รวมถึงปรับปรุงประสิทธิภาพ และคุณภาพของ กระบวนการยุติธรรมและกระบวนการพิจารณาตีปกครอง เพื่อช่วยสร้าง บรรทัดฐานในการตัดสินคดี และ มุ่งไปสู่การเป็นศาลปกครองอัจฉริยะต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวมาในข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง โดยใช้แนวคิด องค์ประกอบสมรรถนะของแมคเคลแลนด์ (David C. McClelland) 5 ด้าน คือ 1. ความรู้ (Knowledge) 2. ทักษะ (Skill) 3. มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) 4. คุณสมบัตื ส่วนตัว (Traits) 5. แรงจูงใจ (Motivation) โดยบูรณาการกับหลักพุทธธรรม : ปัญญา 3 คือ สุตมยปัญญา, จินตามยปัญญา และภาวนามยปัญญา ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ จะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางนโยบายหรือจัดทำแผนพัฒนา บุคลากรของศาลปกครองให้มี สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้น เพื่อให้บุคลากรได้เกิดสมรรถนะ และสามารถ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกัน หรือใช้ เพื่อ พัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร ศาลปกครอง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรศาลปกครองในส่วนกลาง ประกอบด้วย ตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง พนักงานราชการศาลปกครอง ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวศาลปกครอง ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,140 คน (สำนักงานศาลปกครอง, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 338 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item-Objective Congruent : IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 - 1.0 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.966

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบุคลากรศาลปกครอง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดวันที่จะไปขอแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง เก็บรวบรวมแบบสอบถาม (Questionnaire) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามบุคลากรขององค์กรในธุรกิจหลักทรัพย์ จำนวน 338 คน และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมด จำนวน 338 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression

Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการคัดเลือกแบบการผสมผสานระหว่างวิธีการคัดเลือกตัวแปรของ forward Selection และวิธีของ Backward elimination ร่วมเข้าด้วยกัน (ยุทธ ไกยวรรณ์, 2556)

ผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองมี 2 ปัจจัย ได้แก่

1. องค์ประกอบสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง มี 3 ด้าน ด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง ด้านคุณสมบัติส่วนตัว และด้าน แรงจูงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า องค์ประกอบสมรรถนะสามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองได้ร้อยละ 32.8 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณสมบัติส่วนตัว สามารถทำนายได้ร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ แรงจูงใจ สามารถทำนายได้ร้อยละ 14.4 และ มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง สามารถทำนายได้ร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

2. หลักปัญหา 3 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง มี 3 ด้าน ด้านสุขุมปัญญา ด้านจินตตามยปัญญา และด้าน ภาวนามยปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าหลักปัญหา 3 สามารถร่วมกันทำนายการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองได้ร้อยละ 51.1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านภาวนามยปัญญา สามารถทำนายได้ร้อยละ 62.2 รองลงมาคือ สุขุมปัญญา สามารถทำนายได้ร้อยละ 6.6 และจินตตามยปัญญา สามารถทำนายได้ร้อยละ 6.2 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง ได้แก่ องค์ประกอบสมรรถนะ และหลักปัญหา 3 จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skill) 3) มโน

ทัศนเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) 4) คุณสมบัตินส่วนตัว (Traits) 5) แรงจูงใจ (Motivation)

องค์ประกอบสมรรถนะ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยี ดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง คุณสมบัตินส่วนตัวและแรงจูงใจ ในด้านมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง แสดงให้เห็นว่า บุคลากรศาลปกครอง มองการณ์ไกล มีเป้าหมายร่วมกัน มีแนวความคิดที่ถูกต้อง ยอมรับปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน สามารถนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับงานได้ และสร้างวิสัยทัศน์เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วังรอง ช่างเนียม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “สมรรถนะของครูสังคมศึกษาที่ส่งเสริมคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด พิษณุโลก” พบว่า ครูสังคมศึกษาควรพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมและองค์ความรู้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาถ่ายทอดเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมในแหล่ง เรียนรู้ ต่างๆ นำบุคคล หรือองค์กรที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาถ่ายทอดกับ นักเรียนมากขึ้น จากแบบสอบถามสมรรถนะของครูสังคมศึกษาที่ส่งเสริมคุณลักษณะการ อยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สอดคล้องกับ องค์ประกอบตามกรอบสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องมากที่สุด คือ การพัฒนาผู้เรียน การ บริหารหลักสูตรและการ จัดการเรียนรู้อ การบริหารจัดการชั้นเรียน ข้อเสนอแนะ พบว่า ครู สังคมศึกษาควรพัฒนาด้านการนำเทคโนโลยีเป็นสื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาความรู้และการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมากขึ้น ด้านแรงจูงใจ แสดงให้เห็นว่า พัฒนาตนเองตลอดเวลา เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และรักความเป็นธรรม ซึ่งนำไปสู่การทำงานให้ประสบความสำเร็จพยายามปรับปรุงวิธีการ ทำงานตลอดเวลา รู้จักนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ ขอบงานท้าทายและทำงานให้สำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ นามบุรี (2562) ศึกษาวิจัยเรื่อง “โมเดลความสัมพันธ์เชิง สาเหตุแบบพุทธบูรณาการของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในครั้งนี้มี องค์ประกอบทั้งหมด 7 ด้านซึ่งเป็นคุณสมบัตินที่พึงประสงค์ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) ยอมรับการเปลี่ยนแปลง 2) พร้อมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) วิสัยทัศน์ ก้าวไกล 4) ใส่ใจในการสื่อสาร 5) ให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยี 4) มีทักษะการ

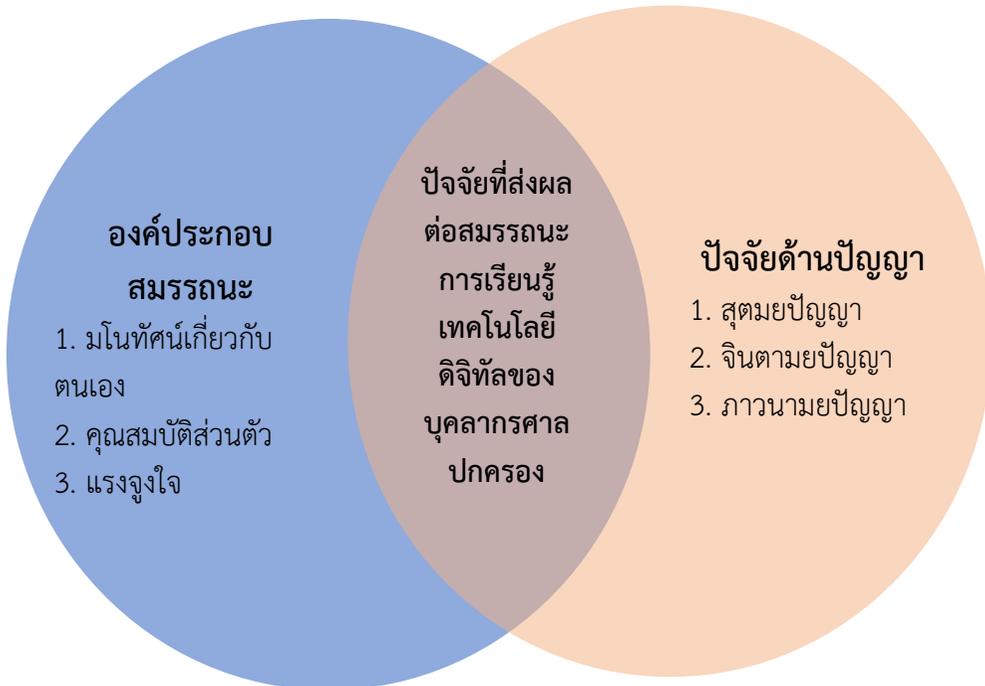
ประสานงาน และ 7) รู้จักประมาณตน นอกจากนั้นยังมีปัจจัยภายนอกที่ส่งเสริมให้คุณสมบัติเหล่านั้นเด่นชัดขึ้นได้แก่ บรรยากาศองค์การทั้ง 6 ด้านประกอบด้วย 1) มาตรฐานในการทำงาน 2) ความรู้สึกผูกพันและรับผิดชอบต่อองค์กร การสร้างแรงจูงใจ 4) การสนับสนุนจากคนรอบข้าง 5) โครงสร้างองค์กร และ 6) ความท้าทายและความรับผิดชอบในการทำงาน โดยมีการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรธรรมทั้ง 3 ด้านเป็นตัวกำกับหรือการใช้หลักธรรมกำกับหลักการ ประกอบด้วย 1) จักขุมา (วิสัยทัศน์) สามารถรับรู้อดีตเข้าใจปัจจุบัน มองเห็นอนาคต 2) วิจิโร (จัดการดี) 3) นิสสยสัมปันโน (มีมนุษยสัมพันธ์) ซึ่งจะทำให้เป็นผู้นำที่มีคุณธรรมและมีภาวะผู้นำในการบริหารการเปลี่ยนแปลง

หลักปัญญา 3 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้คือ ด้านภาวนามยปัญญา ด้านสุตมยปัญญา ด้านจินตามยปัญญา แสดงให้เห็นว่า บุคลากรของศาลปกครองชอบอ่านเขียนเรียนรู้ ใฝ่ในการศึกษาอบรม มุ่งพัฒนาตนเอง เรียนรู้เทคโนโลยีอยู่เสมอค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง และรู้จักถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเทวประภาส วชิรญาณเมธี (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะองค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง” พบว่า หลักพุทธธรรมในการพัฒนาสมรรถนะองค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง คือ การนำหลักไตรสิกขา 3 ได้แก่ ศีล บูรณาการกับหลักธรรมสุตมยปัญญา เป็นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสุตะ เพื่อพัฒนาสมรรถนะความเข้าใจในองค์กรและระบบงาน โดยใช้หลักภาวนา 4 สมาธิ บูรณาการกับหลักธรรมจินตามยปัญญา เป็นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างจาละ ธรรมะสำหรับพัฒนาสมรรถนะการทำงานเป็นทีม โดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 และปัญญา บูรณาการกับหลักธรรมภาวนามยปัญญา เป็นการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างปัญญา โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เป็นธรรมะนำสำหรับพัฒนาสมรรถนะให้เกิดการบริการเป็นเลิศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศมาวดี ฉากภาพ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการพัฒนาสุขภาวะผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พบว่า การบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน งบประมาณ บุคลากร การสร้างเสริมสุขภาพ ประกอบด้วย การป้องกันและควบคุมโรค การสร้างเสริมกิจกรรม สภาพแวดล้อม ระบบบริการสาธารณสุข มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาสุขภาวะผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการพัฒนาสุขภาวะตามหลักภาวนา 4 ประกอบด้วย กายภาวนา (การพัฒนาด้านร่างกาย) สีลภาวนา (การพัฒนาด้านพฤติกรรม) จิตภาวนา (การพัฒนาด้าน

จิตใจ) ปัญหาภาวนา (การพัฒนาด้านปัญญา) ทำให้ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีการพัฒนาสุขภาวะที่สมดุลได้อย่างดียิ่ง

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

จากแผนภาพดังกล่าว สามารถอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครองมี 2 ปัจจัย คือ

1. องค์ประกอบสมรรถนะ

1.1 มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) โดยมีตัวชี้วัดประกอบด้วย 1) มีการยอมรับและปรับตัวเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล 2) สามารถนำวิชาการความรู้และเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ 3) สามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการกับตนเอง ไปใช้ในการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต

1.2 คุณสมบัตินิสัยส่วนตัว (Traits) โดยมีตัวชี้วัดประกอบด้วย 1) สนใจและเน้นความสำคัญพร้อมเรียนรู้เสมอ 2) มีจิตใจเปิดกว้างยอมรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ 3) มีความอดทนเพียรพยายามในการปฏิบัติงาน

1.3 แรงจูงใจ (Motivation) โดยมีตัวชี้วัดประกอบด้วย 1) มีเป้าหมายในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) พยายามปรับปรุงวิธีการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 3) ชอบทำงานที่ท้าทายและทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย

2. ปัจจัยด้านปัญญา 3 จากการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณพบว่าหลักปัญญา 3 ส่งผลต่อสมรรถนะการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรศาลปกครอง ดังนี้

2.1 สุตมยปัญญา โดยมีตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) มีการเรียนรู้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับการงาน 2) เข้ารับการฝึกอบรมด้วยเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม 3) มีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน 4) ค้นคว้าหาความรู้วิชาการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ

2.2 จินตามยปัญญา โดยมีตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) ทำความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม 2) มีความรับผิดชอบสูงในการตรวจสอบความถูกต้องระบบการทำงานของเทคโนโลยีดิจิทัล 3) มีการคิดวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ 4) มีวิธีคิดวิเคราะห์และคาดคะเนแนวโน้มที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงาน

2.3 ภาวนามยปัญญา โดยมีตัวชี้วัด ประกอบด้วย 1) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2) นำข้อมูลด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างมีจริยธรรม 3) มีวิธีคิดวิเคราะห์และคาดคะเนแนวโน้มที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ศาลปกครองควรปรับปรุงยุทธศาสตร์แผนงานและโครงการต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย โดยมุ่งเน้นเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อบริการประชาชน

2. ศาลปกครองควรปรับปรุงยุทธศาสตร์แผนงานและโครงการต่าง ๆ โดยการบูรณาการกับหลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น วัด เป็นการนำหลักธรรมมาเป็นหลักประพฤติในการทำงาน

3. ศาลปกครองควรมีนโยบายบูรณาการหลักธรรมเข้ากับการประพฤติปฏิบัติของบุคลากรในศาลให้สอดคล้องกับแนวคิด และการดำรงชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติการ

1. ศาลปกครองควรดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยให้ความรอบรู้ด้านต่างๆ แก่บุคลากรเพื่อให้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างผลงานที่โดดเด่นและแตกต่างโดยไม่มีใครเคยทำมาก่อน

2. ศาลปกครองทุกระดับและทุกศาลควรจัดให้มีการบริการที่ดีด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่สามารถสร้างสรรค์การบริการที่เกินความคาดหมาย จะทำให้การบริการมีคุณค่าสำหรับผู้รับบริการ

3. ศาลปกครองควรจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรให้มีภาวะผู้นำทุกระดับชั้น และผู้บริหารต้องมอบหมายงาน เพื่อให้บุคลากรฝึกฝนภาวะผู้นำ

4. ศาลปกครองควรให้การศึกษอบรมแก่บุคลากรเพื่อให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เข้าใจวัฒนธรรมองค์กร สามารถนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

5. ศาลปกครองควรจัดการศึกษอบรมให้บุคลากรได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อการส่งเสริมความเชี่ยวชาญด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผสมกับการสนใจใฝ่รู้สิ่งใหม่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ก่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานอาชีพทำให้บุคลากรเกิดการพัฒนา

6. ศาลปกครองควรฝึกอบรมให้บุคลากรมีรูปแบบการทำงานที่มีความเพียรพยายาม เข้มแข็ง รับผิดชอบ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่เป็นประโยชน์ต่อศาลปกครอง

7. ศาลปกครองควรให้การศึกษาศึกษาและฝึกอบรมบุคลากรให้มีความเสียสละความสุขสบาย และความพึงพอใจส่วนตนหรือครอบครัว สามารถอุทิศตนเพื่อประโยชน์สาธารณะได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาสมรรถนะเทคโนโลยีในศาลต่างประเทศหรือศาลอื่นกับศาลปกครอง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับศาลปกครอง โดยกำหนดนโยบายให้เป็นรูปธรรม

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีของบุคลากรศาลปกครอง ทั้งทางบวกหรือทางลบเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยหลักพุทธธรรมอื่น ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของศาลปกครองให้ดียิ่งขึ้น เป็นการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับศาสตร์สมัยใหม่ให้ทันสมัยตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

- ทัศนาวดี ฉากภาพ. (2564). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาเทพประภาส วชิรญาณเมธี. (2559). *พุทธบูรณาการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะองค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง* (ดุชนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2556). *การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรงรอง ช่างเนียม. (2564). สมรรถนะของครูสังคมศึกษาที่ส่งเสริมคุณลักษณะการอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(2), 126-135.
- ศาลปกครอง. (2563). *แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2580)*. สืบค้น 22 ธันวาคม 2563, จาก http://admincourt.go.th/admincourt/upload/webcms/Court/Court_310120_145858.pdf
- สมบัติ นามบุรี. (2562). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพุทธบูรณาการของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงาน ก.พ. (2561). *ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตาม (ว6/2561)*. สืบค้น 22 ธันวาคม 2563, จาก https://www.ocsc.go.th/digital_skills2
- สำนักงานศาลปกครอง. (2556). *อัตรากำลังในภาพรวมของสำนักงานศาลปกครอง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.
- Cronbach, L. J. (1971). *Aptitudes and Instructional Methods A Handbook for Research on Interactions*. New York: Wiley & Sons.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: an Introductory Analysis* (2nd ed.). New York: Harper and Row.